

Mijn naam is Manus Laan,

In mijn dagelijks leven ben ik getrouwd en woonachtig in Andijk in polder het grootslag, met mijn vrouw en zes kinderen.

Wij hebben, mijn broer en ik, een agrarisch bedrijf met rond de 70 hectare eigen land, en een veelvoud aan huurland. Veelal liggend in de gemeente Medemblik.

Een paar maanden geleden is ons een voorstel gedaan om op een van onze eigen percelen zonneweides te plaatsen, omdat de ligging daar heel geschikt voor zou zijn.

Wij zijn hier niet op in gegaan om diverse, mede principiële, redenen.

Naast ondernemer zijn wij namelijk ook West- friezen en agrariers in hart en nieren, en liefhebbers van het open West-friese cultuurlandschap.

Ook denk ik dat we op een nuchtere manier naar de zaken kijken die zich om ons heen afspelen, en om op economische gronden zaken te doen die we in de kern onjuist vinden begeert ons niet.

En dat is dan ook de drijfveer om vanavond in te spreken over het vanavond ter zake zijnde onderwerp.

Hierbij zou ik jullie toch nog even willen vragen om even kritisch te kijken naar hetgeen vanavond besproken gaat worden.

Tot nu was het namelijk altijd zo dat de ruimte agrarisch was, tenzij het bestemt werd voor andere doeleinden. De zonneweides zijn daarin een geheel nieuw fenomeen.

En hierdoor wordt er door velen meegekeken over hoe de gemeente met dit onderwerp omgaat,

Bij een positieve of niet uitgesproken afwijzende opstelling zal de druk op de gemeente met nieuwe aanvragen mogelijk ook snel kunnen toenemen, waardoor zonneweides een potentieel groot oppervlak aan ruimte zullen gaan gebruiken wat veel verder kan gaan als de hierbij ingediende plannen.

Zonneweiden leveren voor landeigenaren namelijk een groter rendement op als de gebruikelijke teelten, dit rendement wordt echter grotendeels veroorzaakt door subsidies door de overheid verstrekt.

Er wordt dan gewoonweg simpelweg de keuze gemaakt, over wat levert de teelt me op, en wat levert een zonneweide me op. Ook wordt er de keuze gemaakt, mijn land verkopen en dus geld op de bank, (dit geld ontwaard dan ieder jaar naargelang inflatie aangezien er geen rente is die het compenseert), of verhuren voor zonnepanelen, en ieder jaar minstens 4000,- euro aan inkomsten per hectare vangen.

Bij een inflatie van 3% betekent dat dan bij 20 hectare verkopen a 80000,- een ontwaarding van 48000,- per jaar terwijl je met verhuur aan een partij die zonnepanelen legt 80000,- bij kan schrijven per jaar. Dit terwijl je met gemiddelde verhuur aan agrariërs misschien 40000,- kan bijschrijven.

Simpele voorstelling, en belastingen buiten beschouwing gelaten, maar grofweg wel de insteek.

Resultaat is dan, steeds meer aanvragen voor zonnepanelen en een heel snelle verandering van het West-Friese cultuurlandschap, van een omgeving waarin een weids gevoel de hoofdzaak voert, naar een geurbaniseerd landschap.

Het is de vraag of je dat moet willen, en of dat in ons allen belang is.

In mijn ogen is ruimte een kostbaar iets, en zou je dat niet in hoog tempo moeten opofferen voor zaken die anders opgelost moeten kunnen worden of waarvan de effectiviteit beperkt is.

In de gezamenlijke ruimte krijgen bijvoorbeeld mens en dier rust, en voelen zij zich minder opgejaagd.

Hiernaast, economisch gezien is deze ontwikkeling een nieuwe factor van belang, welke de agrarische sector in haar continuïteit en slagkracht zal raken. De ruimtedruk in Noord-Holland is met de enorme projecten in de Wieringermeer en diverse projecten op infrastructureel gebied al erg hoog, en daar komt nog bij dat de woningbouw ook haar ruimte vraagt en hier en daar toch weer in de stijgers staat.

De agrarische sector in de gemeente Medemblik produceert diverse producten die voor een groot gedeelte in Nederland worden geconsumeerd, zoals bloemkool en broccoli. Meer als 70% blijft binnen de landsgrenzen. Sinds jaar en dag hebben deze producten bewezen het beste te gedijen op de hier zo geschikte omstandigheden. Deze producten onder andere teeltomstandigheden telen zal alleen maar zorgen voor minder efficiënte teelt, en meer uitval en verspilling. De compensatie zal dan liggen in hogere prijzen, met als gevolg dat de producten onbetaalbaar zullen worden voor velen, in ieder geval een steeds groter deel van het jaar.

Op dit moment vind er een flinke verduurzaming plaats in onze sector, met het gevolg dat er steeds meer ruimte nodig zal zijn om hetzelfde te produceren. Dit is een ontwikkeling die tegendraads is bij een afnemende beschikbaarheid van de agrarische ruimte.

Andere agrarische producten die hier geteeld worden zoals tulpen, zijn ook nog steeds het beste af hier in West-Friesland. De waarde van deze producten hoeft ik niemand uit te leggen denk ik.

Versnippering van het teeltgebied is een negatieve ontwikkeling op gebied van efficiëntie in transport en werkuitvoering voor de telende bedrijven, en veroorzaakt veel meer transportbewegingen en dus ook uitstoot en andere bijkomende kosten en ongemakken.

Met de agrarische sector zijn naast de banen op de teeltbedrijven, nog eens vele banen gemoeid binnen onze gemeente, zoals accountants, mechanisatiebedrijven, verwerkers en toeleveranciers.

We weten dit allemaal maar ik wilde dit toch nog even goed benadrukken.

Met een perceel zonnepanelen verdient slechts hooguit de grondeigenaar iets, en de veelal buitenlandse investeerder vult de zakken met Hollandse belastingcenten.

Over duurzaamheid gesproken....

Duurzamer is het om de daken van particulieren en bedrijven vol te leggen, dan is de stroom ook nog eens op de goede plaats, en profiteert iedereen. Hier zijn nog grote slagen te maken, en in die tijd zullen er mogelijk al weer nieuwe ontwikkelingen en inzichten zijn op het gebied van duurzame energie opwekking.

Ik zou u willen vragen om deze route te volgen voordat we voor een dertigjarige onttrekking van landbouwgronden en ruimte kiezen. Want over twintig of vijfentwintig jaar zullen deze dode gronden minimaal 5 of 10 jaar moeten herstellen om het bodemleven weer op pijl te brengen.